PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA
I st. nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Uchwała nr 1/2026/2027 Rady Pedagogicznej Państwowej szkoły Muzycznej I st. Nr 1 w Kędzierzynie – Koźlu w sprawie zawarcia porozumienia w przedmiocie przyjęcia programu wychowawczo – profilaktycznego z dnia 10 września 2026 r.

Uchwała nr 5/26-27 Rady Rodziców przy Państwowej szkole Muzycznej I st. Nr 1 w Kędzierzynie - Koźlu z dnia 22.09.2026 r. w sprawie uchwalenia Programu wychowawczo – profilaktycznego.

Dopuszczam niniejszy Program wychowawczo – profilaktyczny do realizacji z dniem 22 września 2026 r.

Dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I st. Nr 1 w Kędzierzynie - Koźlu
Jolanta Poplucz

Autorzy programu - Zespół ds. realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego:

Ewa Gereke
Wojciech Urlik
Anna Psiuk-Maksymowicz

Spis treści

1. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego 4

1.1. Preambuła 4

1.2. Podstawy prawne 4

1.3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego 5

1.4. Misja i wizja szkoły muzycznej 6

1.5. Sylwetka absolwenta szkoły 6

1.6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej 7

1.7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych 7

1.8. Ogólne założenia programu wychowawczo – profilaktycznego 9

1.9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo – profilaktycznego 11

2. Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 11

2.1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego 11

2.2. Rekomendacje wychowawczo – profilaktyczne Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2026/2027 13

2.3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły 14

2.4. Cele ogólne planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027, wynikające z dokonanej diagnozy 14

2.5. Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 15

2.6. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego do wykonania pod koniec roku szkolnego 17

Literatura przedmiotu 17

1. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

1.1. Preambuła

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Państwowej Szkole Muzycznej I st. Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągania celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

1.2 Diagnoza

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym identyfikacji czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026,
- analizę Standardów Ochrony Małoletnich,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Kluczowym aspektem szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest wspieranie zdrowia psychicznego uczniów, higiena cyfrowa oraz edukacja zdrowotna połączona z profilaktyką uzależnień behawioralnych od substancji, technologii i przemocy rówieśniczej.
Podstawowym celem Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest systemowe wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia oraz eliminowanie lub ograniczanie zachowań ryzykownych poprzez zintegrowane działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły. W praktyce cel ten koncentruje się na dwóch powiązanych ze sobą obszarach:

- wymiar wychowawczy – kształtowanie u uczniów pożądanych postaw społecznych, moralnych i obywatelskich,
- wymiar profilaktyczny – chronienie uczniów przed zagrożeniami, wzmacnianie ich odporności psychicznej oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

1.3. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) - art. 48 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043) – art. 1, art. 26, art. 84.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.**
- Statut PSM I st. Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole w dniu 12.06.2026 r.

1.4. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Początek działalności Szkoły Muzycznej w Kędzierzynie datuje się na rok 1957. Wówczas Ognisko Muzyczne w Kędzierzynie zostało upaństwowione i przekształcone w Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia. Powstały klasy instrumentów smyczkowych, dętych i fortepianu.

Obecnie Szkoła prowadzona i nadzorowana jest przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do szkoły każdego roku uczęszcza około 170 uczniów. Kształcenie ma charakter artystyczny, bez pionu ogólnokształcącego, a placówka przygotowuje swoich uczniów do kontynuowania nauki w szkole muzycznej II stopnia.

Szkoła prowadzi naukę w cyklach: 6- letnim i 4-letnim na instrumentach klasycznych. Oprócz zajęć indywidualnych prowadzone są także zajęcia grupowe tzw. teoretyczne, zespoły instrumentalne oraz chór. Uczniowie mają okazję prezentować swoje osiągnięcia na koncertach i popisach w auli szkolnej, jak i poza terenem szkoły, na koncertach, festiwalach, konkursach czy przeglądach.

Środowisko lokalne chętnie uczestniczy w wydarzeniach z udziałem uczniów jak i nauczycieli szkoły. Wielu naszych absolwentów wraca do nas za sprawą swoich dzieci, które zapisują do szkoły.

Filozofią „dzielenia się muzyką", żywym wykonawstwem w wielu środowiskach z tematyką od etiudy do musicalu, od solisty do chóru i orkiestry, nauczyciele i ich wychowankowie ubarwiają muzyczne życie miasta i okolic. Naszą wizytówką są też sukcesy uczniów i ich pedagogów. Jest ich sporo i bardzo cieszą. Liczna jest grupa absolwentów kontynuujących naukę w szkołach muzycznych II stopnia, szkołach wyższych. Cieszą też wyrazy uznania ze strony słuchaczy naszych licznych koncertów wykonywanych przez szkolną orkiestrę i chór, zespół gitarowy, smyczkowy, perkusyjny, zespół instrumentów dętych oraz solistów. Naszych pedagogów charakteryzuje pasja i wielkie zaangażowanie. Poświęcają dodatkowy czas wychowankom - dla muzyki, która łączy, daje radość, pozwala lepiej żyć, zapomnieć o codziennych stresach, która daje poczucie wspólnoty, aktywizuje, uczy współpracy w grupie. Warto dla dzieci i młodzieży, widząc ich zaangażowanie w odkrywanie coraz to nowych utworów, poświęcających wolny czas, aby poznawać muzykę praktycznie, z instrumentem w ręku.

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu współpracuje z:
- Urzędem Miejskim i Powiatowym,
- Miejskim Ośrodkiem Kultury,
- Szkołami i przedszkolami miasta i powiatu,
- Parafiami miasta i okolic,
- Państwową Szkołą Muzyczną nr 2 w Kędzierzynie-Koźlu.

1.5. Misja i wizja szkoły muzycznej

Jesteśmy po to, aby dobrze wychować powierzone nam przez rodziców dzieci i przekazać im rzetelną wiedzę i umiejętności. Uczniowie są traktowani z należnym szacunkiem a ich potrzeby ukierunkowują nasze działania. Chcemy służyć im wiedzą pedagogiczną, życiowym doświadczeniem oraz własnym przykładem, zdobyć ich przyjaźń i zaufanie. Jesteśmy szkołą muzyczną, traktującą podmiotowo uczniów, rodziców i nauczycieli, harmonijnie integrującą się ze społecznością lokalną i otwartą na inicjatywy z zewnątrz. U nas każdy uczeń ma szansę stać się

wrażliwym i wartościowym człowiekiem otwartym na dobro i piękno nie tylko w muzyce, ale i w życiu codziennym.
Będziemy dążyć do tego, aby:

- Tożsamość szkoły była tworzona w oparciu o kulturę i tradycję narodową (również muzyczną), cywilizację europejską oraz ponadczasowe i ogólnoludzkie wartości.
- Szkoła była aktywnym uczestnikiem życia społeczności lokalnej, znającym jej problemy i biorącym udział w rozwiązywaniu ich.
- Szkołę tworzyli zintegrowani wokół wspólnych celów i działań uczniowie, rodzice i nauczyciele.
- Szkoła była świadomą zagrożeń współczesnego świata i aktywnie im przeciwdziałała.
- Szkoła promowała zdrowy tryb życia, była bezpieczna i wolna od przemocy.

Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2026/2027 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

1.6. Sylwetka absolwenta szkoły

Nasi absolwenci to osoby przygotowane do efektywnego działania w każdej życiowej sytuacji. Doświadczenie kształcenia w szkole muzycznej pozwala im w sposób dojrzały podejmować decyzje na dalszej drodze rozwoju. Charakteryzuje Ich:

- moralne postępowanie, kultura osobista, szacunek do siebie i innych,
- znajomość i stosowanie zasady współżycia społecznego, tolerancja,
- odpowiedzialność, obowiązkowość, ambicja, kreatywność, samodzielność, decyzyjność, odwaga, wrażliwość,
- szacunek do tradycji szkolnych oraz historii, kultury własnego regionu i narodu,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- umiejętność korzystania z różnych źródeł wiedzy i informacji, w tym nowoczesnych technologii,
- umiejętność integracji, pomocy, współpracy,
- pasja, twórczość, ciekawość, dążenie do rozwoju osobistego.
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak sposób korzystać z ich pomocy
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),

- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

1.6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej

To, co w naszej społeczności określamy jako ważne wartości, stanowi podstawę humanistycznego porządku społecznego i odnosi się wprost do naszej historii, tradycji, dziedzictwa kulturowego, religijnego i cywilizacyjnego.
Wartości te to:

- kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią,
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych,
- miłość i szacunek do świata kultury i sztuki,
- świadome zaangażowanie w kierunkową aktywność artystyczną i osiąganie celów,
- samorealizacja, czyli dążenie do pełnego urzeczywistniania siebie poprzez twórczą i odtwórczą aktywność artystyczną,
- odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych oraz środków masowego przekazu, umiejętność właściwego ich wykorzystania i wartościowania.

1.7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

- **Dyrektor szkoły:**
    - stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
    - sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
    - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
    - współpracuje z nauczycielami oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
    - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
    - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
    - motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
    - stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,

- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

- **Rada pedagogiczna:**
  - uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
  - opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą rodziców,
  - opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
  - uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
  - uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

- **Nauczyciele:**
  - reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
  - reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
  - zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
  - kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
  - rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
  - wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Najważniejszą powinnością każdego pedagoga jest to, iż swoją postawą życiową, artystyczną stanowić powinien wzór do naśladowania dla swoich wychowanków.

- **Rodzice:**
  - współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
  - uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
  - uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
  - zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
  - współpracują z nauczycielami ,
  - dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
  - Rada Rodziców – uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

- **Samorząd uczniowski**:
    - jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
    - uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
    - współpracuje z Radą Pedagogiczną,
    - prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
    - reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
    - propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
    - dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,

1.8. Ogólne założenia programu wychowawczo – profilaktycznego

Ogólnymi założeniami programu wychowawczo - profilaktycznego jest:

- tworzenie dynamicznej struktury programu, która dzięki otwartości i elastyczności będzie stanowić podstawę do jej rozwoju pod kątem aktualnych potrzeb szkoły,
- budowaniu tożsamości szkoły jako organizacji twórczej, zorientowanej na identyfikowanie szans integralnego rozwoju osoby wychowanka, poprzez kreowanie i realizację programu wychowawczego szkoły,
- stworzenie sprzyjających warunków do wdrażania autorskich rozwiązań w zakresie wychowania poprzez opracowanie własnego mikrosystemu wychowawczego, sprzyjającego integralnemu rozwojowi osoby ucznia

Cele wychowawcze programu wpierające poszczególne sfery:

- kulturalną – wartości, normy, wzory zachowań, rozwój artystyczny i duchowy
- społeczną – kształtowanie postaw społecznych i relacji, dbałość o sferę psychiczną ucznia,

Cele profilaktyczne osiągane są w następujących obszarach:

- zdrowotnym – wspieranie uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia
- w sferze bezpieczeństwa - wspieranie uczniów i wychowanków w sytuacjach ryzykownych i problemowych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności, i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz dbałość o wspólny rozwój artystyczny i duchowy uczniów i rodziców,

- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym możliwość działalności w samorządzie uczniowskim, sprzyjającym aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze (w koncertach szkolnych i międzyszkolnych, audycjach klasowych i występach pozaszkolnych),

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia (higiena oraz prawidłowa postawa przy instrumencie),
- podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły. Poszerzenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji.

1.9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo – profilaktycznego

Główną grupą objętą programem wychowawczo-profilaktycznym są uczniowie klas III-IV cyklu czteroletniego oraz klas IV-VI cyklu sześcioletniego. Jest to młodzież w okresie wczesnego dojrzewania, co czyni ich grupę najbardziej narażoną na kontakt z używkami. Wiek nastoletni nierzadko wiąże się też z problemami emocjonalnymi. Obserwacje i profilaktyka będą prowadzone również w pozostałych klasach.
Do stworzenia, realizacji i ewaluacji programu w naszej szkole powołany został zespół złożony z doświadczonych pedagogów. Taki skład pozwoli osiągnąć szersze spojrzenie na pojawiające się problemy wychowawcze i na wprowadzenie optymalnych rozwiązań w kryzysowych sytuacjach.
Skład zespołu: Ewa Gereke, Anna Psiuk-Maksymowicz, Wojciech Urlik.

2. Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

2.1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego

Podstawą do wyciągnięcia wniosków z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego z poprzedniego roku szkolnego 2025/2026 były:

- wnioski z analizy dokumentów szkolnych (dziennik),
- wnioski ze sprawozdań dyrekcji, kierowników sekcji,
- analiza najczęściej występujących problemów i trudności wychowawczych,
- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych (egzaminy, przesłuchania, koncerty, występy okolicznościowe, zachowania podczas lekcji indywidualnych i grupowych),
- analiza i sposób realizacji planu wychowawczo – profilaktycznego.

Wiele zadań ujętych w planie udało się zrealizować, natomiast nie udało się zrealizować następujących zadań:

- spotkanie ze specjalistą z poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- spotkania z rodzicami w celu motywowania uczniów do pracy,
- ankieta dotycząca problemów uczniów oraz ich zdrowia psychicznego.

Zrealizowane zadania, które nie zostały ujęte w harmonogramie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- popisy klasowe nauczycieli, które szczegółowo opisane są w sprawozdaniach kierowników sekcji,
- szkolenia i warsztaty dla nauczycieli (szczegółowo opisane w sprawozdaniach kierowników sekcji),
- Koncert kolędowy w kościele Św. Eugeniusza de Mazenod
- koncerty naborowe w PSP nr 11

Analizując plan wychowawczo-profilaktyczny z roku szkolnego 2025/2026 wyciągnięto następujące wnioski, które mogą wspierać planowanie przyszłych działań poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na:

1. przeciwdziałanie używaniu w rozmowach agresji słownej, fizycznej, psychicznej,
2. budowanie prawidłowego systemu wartości u dzieci (rozmowy o słuchanej muzyce, koncertach, o tym co dobre-co złe),
3. budowanie prawidłowego odbioru oceny z egzaminu u dzieci i ich rodziców,
4. zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym na kulturę języka (wulgaryzmy) podczas zajęć i pobycie w szkole,
5. przestrzeganie ustalonych w szkole norm i zasad zachowania, w tym używania telefonów komórkowych,
6. zwracanie baczniejszej uwagi na tzw. samotność w grupie,
7. więcej działań w zakresie kształtowania postaw wzajemnej tolerancji, dostrzeganie inności,
8. spotkanie ze specjalistą z poradni psychologiczno – pedagogicznej,
9. spotkanie z terapeutą pedagogicznym,
10. rozwiązywanie problemów z ćwiczeniem w domu wspólnie z rodzicami, stały i bieżący kontakt z nimi,
11. współpraca z Radą Rodziców,
12. budowanie atmosfery sprzyjającej rozwojowi szkoły,
13. zwracanie uwagi na wygląd w czasie zajęć i występów (ubiór, postawa),

2.2. Rekomendacje wychowawczo – profilaktyczne Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2026/2027

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 6.09.2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję egzaminacyjną podczas egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego obejmuje umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki (par. 6 ust 4); natomiast zakres wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, których spełnianie jest sprawdzane przez

komisję kwalifikacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym na stopień nauczyciela dyplomowanego zawiera m.in. realizację zadania polegającego na opracowaniu podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji (par. 7 ust 4 pkt c). A zatem dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, plastycznych, baletowych, psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców internatów i burs szkolnictwa artystycznego, rodziców oraz starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej. Wykaz publikacji znajduje się w załączniku poniżej.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych

Uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Szkoły artystyczne zobowiązane są do respektowania Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie o zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Kluczową kompetencją współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2014). Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

4. Higiena cyfrowa, krytyczne myślenie i bezpieczne korzystanie z AI
Współczesne środowisko cyfrowe wymaga stałego kształtowania u uczniów nawyków bezpiecznego oraz zrównoważonego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Działania wychowawczo-profilaktyczne nakierowane są na budowanie higieny cyfrowej, rozwijanie krytycznego myślenia w odbiorze treści internetowych, weryfikację informacji oraz bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji (AI). Równolegle prowadzone są oddziaływania zapobiegające uzależnieniom behawioralnym oraz cyberprzemocy w środowisku rówieśniczym.
5. Wzmocnienie edukacji zdrowotnej i fizjologii gry na Instrumencie
W ramach profilaktyki zdrowotnej szkoła kładzie szczególny nacisk na profilaktykę schorzeń aparatu gry oraz promowanie aktywnego stylu życia. Działania obejmują edukację z zakresu ergonomii i higieny pracy z instrumentem, poprawną postawę ciała, zapobieganie przeciążeniom narządu ruchu oraz techniki relaksacji mięśniowej. Elementem programu jest również uświadamianie uczniom roli aktywności fizycznej i regeneracji jako czynników rekompensujących obciążenia wynikające ze specyfiki nauki w szkole muzycznej.
6. Bezpieczeństwo i reagowanie w sytuacjach kryzysowych
Priorytetem placówki jest zapewnienie uczniom bezpiecznego środowiska oraz przygotowanie ich do właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia. W ramach zajęć wychowawczych i spotkań profilaktycznych realizowane są treści dotyczące zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią. Szkoła stale upowszechnia i stosuje procedury wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich (SOM), dba o znajomość praw i obowiązków ucznia oraz edukuje w zakresie wsparcia w sytuacjach kryzysowych.
7. Rozwijanie odporności psychicznej, samodzielności i sprawczości
Istotnym filarem programu jest wspieranie zdrowia psychicznego uczniów poprzez budowanie odporności emocjonalnej i społecznej. Szkoła realizuje zadania z zakresu radzenia sobie ze stresem egzaminacyjnym i tremą sceniczną, konstruktywnego przepracowywania oceny i krytyki oraz rozwijania umiejętności radzenia sobie z porażką. Działania wychowawcze ukierunkowane są na wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości, wytrwałości w dążeniu do celu oraz zapobieganie zjawisku poczucia wyizolowania i osamotnienia w grupie rówieśniczej.
8. Diagnoza czynników ryzyka i chroniących środowiska szkolnego
Zgodnie z wymogami prawnymi i rekomendacjami CEA, w ciągu pierwszych 30 dni roku szkolnego 2026/2027 w szkole przeprowadzana jest obowiązkowa diagnoza czynników ryzyka oraz czynników chroniących. Analiza wyników badań diagnostycznych stanowi bezpośrednią podstawę do ewaluacji potrzeb społeczności szkolnej, dostosowania harmonogramu działań profilaktycznych oraz szybkiego reagowania na nowe wyzwania wychowawcze.

2.3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

W roku szkolnym 2026/2027 uczniowie szkoły będą poddani diagnozie poprzez badania z użyciem pedagogicznych narzędzi diagnostycznych, takich jak: ankieta, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów/materiałów szkoleniowych, rozmowy z rodzicami uczniów i in. Badania te zaplanowane są na cały rok szkolny, przynajmniej raz na semestr. Dzięki temu w sposób ciągły, a więc dokładny będzie można kontrolować „kondycję" psychiczną uczniów oraz ich stan wiedzy na temat współczesnych zagrożeń. Takie rozwiązanie pozwoli również na skuteczne wykrywanie, rozpoznanie i eliminowanie ewentualnych, niepożądanych sytuacji na bieżąco.

2.4. Cele ogólne planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026, wynikające z dokonanej diagnozy

Nadrzędny cel planu to wspieranie uczniów w zakresie: profilaktyki uzależnień od Internetu i nowych technologii, przemocy rówieśniczej, profilaktyki zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych. Będzie on możliwy do zrealizowania dzięki spotkaniom dzieci, młodzieży, ich rodziców, a także pracowników szkół ze specjalistami, pedagogami i animatorami, którzy podejmą ww. tematy, tworząc przy tym warunki umożliwiające zrozumienie problematyki podejmowanych zagadnień.

2.5. Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w roku szkolnym 2026/2027

ZADANIE	FORMA	STRATEGIA	CEL	ODBIORCY	TERMIN	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zebranie z rodzicami	słowo	Czynny udział rodziców i kierownictwa szkoły	Współpraca z rodzicami	Rodzice i opiekunowie	10.09.26	Dyrekcja szkoły oraz kierownicy sekcji
Międzynarodowy Dzień Muzyki	Słowo, koncert	Edukacja, Czynny udział uczniów i nauczycieli	Zwrócenie uwagi na różnorodność kulturową.	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	01.10.26r.	D. Benisz M. Ulczok
Dzień Edukacji Narodowej	Koncert	Edukacja, Czynny udział uczniów i nauczycieli	Pogłębienie więzi i relacji mistrz-uczeń	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	15.10.26r.	M. Drescher M. Kubala
Koncert z okazji Dnia Niepodległości	Słowo, koncert	Edukacja, Czynny udział uczniów i nauczycieli	Poszerzenie wiedzy o kulturze polskiej	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	10.11.26r.	E. Gereke, G. Włodarz,

Mój pierwszy koncert „Debiuty” i pasowanie na ucznia	Koncert, Pasowanie na ucznia	Czynny udział uczniów	Integracja, wychowanie, przełamanie psychicznych barier	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	23.11.26r.	Dyrektor, Kierownicy sekcji
Koncert świąteczny (koncert kolęd)	Koncert	Czynny udział uczniów i nauczycieli	Zacieśnienie więzi rodzinnych oraz w społeczności PSM	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	22.12.26r.	W. Urlik, M. Kubala L.Słota D. John M. Nowak A. Tohl-Lantych
Bal karnawałowy	Zajęcia integrujące	Czynny udział uczniów i nauczycieli	Integracja, umożliwienie uczniom spędzenia czasu na zabawie	Uczniowie, nauczyciele	12.01.27r.	Wszyscy nauczyciele + samorząd szkolny
Koncert z okazji Dnia Kobiet	Koncert	Czynny udział uczniów i nauczycieli	Edukacja, wychowanie	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	08.03.27r.	I.Bojczuk T. Bojczuk
Koncert z okazji Dnia Matki + Koncert Zespołów Szkolnych	Koncert	Czynny udział uczniów i nauczycieli	Rozwijanie umiejętności gry zespołowej	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	20.05.27r	Nauczyciele i asystenci zespołów
Koncert z okazji Dnia Dziecka plus atrakcje	Koncert, Zabawy, poczęstunek	Czynny udział uczniów i nauczycieli	Integracja, umożliwienie uczniom spędzenia czasu na zabawie	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	03.06.27r.	I. Bojczuk T. Bojczuk Rada Rodziców
Koncert klas pierwszych	Koncert	Czynny udział uczniów i nauczycieli	Integracja, wychowanie, przełamanie psychicznych barier	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	14/15.06. 27r.	Dyrektor Kierownicy sekcji

Zebranie z rodzicami	słowo	Czynny udział rodziców i kierownictwa szkoły	Współpraca z rodzicami	Rodzice i opiekunowie	16.06.27r.	Dyrekcja szkoły oraz kierownicy sekcji
Ewaluacja	Raport opisowy	Podsumowa-nie	Opis wdrożonego programu wychowawczo profilaktycznego	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	Czerwiec 2027r.	Zespół ds. realizacji programu wychowawczo – profilaktyczne-go

W harmonogramie nie zostały ujęte warsztaty instrumentalne, chóralne i rytmiczne, które odbędą się po uzgodnieniu terminów z prowadzącymi oraz imprezy organizowane przez Radę Rodziców i popisy klasowe.

2.6. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego do wykonania pod koniec roku szkolnego

Ostateczny termin ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu przypada na dzień 17 czerwca 2027r.

Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie ewaluacji w szkole będą członkowie zespołu ds. realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego:
Ewa Gereke, Anna Psiuk-Maksymowicz, Wojciech Urlik.

Narzędziami ewaluacji będą: ankiety, wywiady z uczniami, rozmowy z rodzicami uczniów, sprawozdanie.

Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji będą stanowiły rekomendacje do przyszłorocznej diagnozy szkolnej.

Literatura przedmiotu

- Bissinger-Ćwierz U., Profilaktyka uzależnień w szkolnictwie artystycznym – podsumowanie ogólnopolskiego projektu CEA. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015
- Macander D., Metody i sposoby prowadzenia diagnozy w szkole i placówce oświatowej [w:] M. Konopczyński, J. Borowik i in., Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej. Warszawa 2017, ORE
- Macander D., Profilaktyki uzależnień w szkole - e-poradnik. Warszawa 2013, ORE
- Nogaj A. A., Wsparcie pedagogiczne w edukacji muzycznej. Psychologia Wychowawcza, 2014, 47(5)

- Nowicka M, Wzorek A., Szkolny System Wsparcia Zdrowia Psychicznego – Program Promocji i Profilaktyki dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Warszawa 2017. Instytut Edukacji Pozytywnej
- Wieczorek M., Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki. ORE, Warszawa 2018